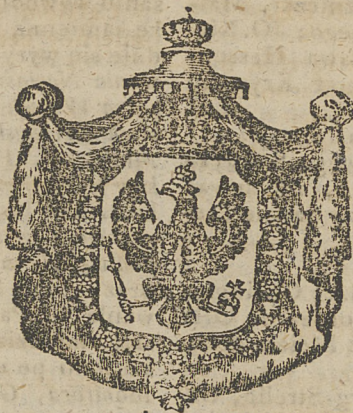

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O .

Nakładem Drukarni Nadwornéy W. Dekera i spółki. — Redaktor: Assessor Raabski.

N° 96. — W Środę dnia 30. Listopada 1825.

Wiadomości kraiove.

Z Berlina d. 23. Listopada.

Jey Królewiczoska Mość, Następczyni tronu, powróciła tu onegdaj w dobrém zdrowiu z Monachium.

Z okazji chrztu urodzonéy w dniu 15tym Października Xiężniczki Córki Jego Królewiczoskiéy Mci Xiążęcia Wilhelma Pruskiego, był dziś w południe wielki obiad u pomienionego Xiążęcia. Po stole uskutecznił święty obrządek chrztu młodéy Xiężniczki Biskup kościoła ewangelickiego w Państwach Królewsko-Pruskich, Dr. Eylert. Xiężniczka otrzymała na chrzcie świętym imiona: Fryderyka, Franciszka, Augusta, Marya, Jadwiga. Oycami i matkami chrzestnemi były Naydostoiniejsze i Dostoyne Osoby. Z obecnych w Berlinie: N. Król; Jey Królewicz. Mość Następczyni tronu, która młodą Xiężniczkę do chrztu podawała; Jego Królewiczoska Mość Xiążę Cumberland

i Jey Królewiczoska Mość Xiężna Cumberland, która dla słabości zdrowia niemogła być przytomną; Jego Królewiczoska Mość Xiążę Wilhelm Pruski, syn Króla Jmci; Jego Królewiczoska Mość Xiążę Karól Pruski; Jego Królewiczoska Mość Xiążę August Pruski. — Z nieobecnych: N. Cesarz Austryacki; w imieniu i z poruczenia Jego, assystował nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister, Hrabia Zichy. N. Królowa Niderlandzka; N. Król Saski; N. Królowa i Jey Królewicz. Mość Xiężniczka Augusta Saska; Jego Królewicz. Mość Xiążę Henryk Pruski; Jey Królewicz. Mość Elektorowa Heska; Jego Królewicz. Mość Xiążę Cambridge; Jey Królewicz. Mość Xiężna Cambridge; Jego Królewicz. Mość Xiążę Fryderyk Pruski; Jey Królewicz. Mość Xiężniczka Małzonka Jego; Jey Królewicz. Mość Xiężna Ludwika Pruska i Małzonek Jey, JO. Xiążę Antoni Radziwiłł. Jego Xiążęca Mość rządzący Xiążę Landgraf Hessen-Homburg i Jey Królewicz. Mość Landgrafina, Xiężniczka Angielska, tudzież wszyscy Xiążęta i Xiężniczki, rodzeń-

stwo Jéy Królewicz. Mości Xiężniczki, Małżonki Xiążęcia Wilhelma Pruskiego; JO. Xiężna, Małżonka Xiążęcia Gustawa Hessen-Homburg; JO. Xiążę Landgraf Krystyan Hessen-Darmstadt.

Dnia 24. Listopada.

N. Król raczył dotychczasowego Syndyka miasta Poznania, Schneider, mianować Radcą Sądu Ziemiańskiego przy Sądzie Ziemiańskim w Gnieźnie.

Dnia 26. Listopada.

N. Król raczył Taynego Radcę Gabinetowego Albrecht zaszczyścić orderem Orła czerwonego pierwszý klasy z liściem dębó-wém.

JO. Xiążę Karol Meklenburg-Strelie, Generał piechoty i Dowódzca gwardy, wyjechał do Neu-Strelie.

Król. Bawarski Generał-Major, Generalny Adjutant i nadzwyczajny Poseł, Xiążę Löwenstein, odjechał do Petersburga.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 20. Listopada.

J. C. M. Wielki Xiążę Konstanty wraz z do-stoyną swą Małżonką, szczęśliwie wrócił do Warszawy.

Dnia 13. m. b. w kościele XX. Reformatorów, JW. JX. Arcy-Biskup, Prymas, udzielał Sa-krament bierznowania wielu osobom różnych stanów, płci i wieku.

Dnia 19. o godzinie zgiéy z południa, od-był się obrzęd założenia węgielnego kamie-nia do nowéy budowy teatru narodowepo na placu Marywilskim. Przybył JO. Xiążę Na-miestnik Królewski, znajdowali się oraz JO. Xżę Drucki Lubecki, Minister skarbu, JW. Hrabia Sobolewski, Minister sprawiedliwości, JW. Generał Dyw. Roźniecki, Prezes Dyrek-cyi teatrów z Członkami teyże Dyrekcyi. JJWW. Radcy Stanu Sumiński, Koźmian, Woyda Prezydent M. S. Warszawy, Lubo-widzki Wice-Prezydent, tudzież wielu Urzę-dników i Artysci Dramatyczni. — Po podpi-

saniu wyvodu słownego, włożono w skrzy-nkę kamienną tablicę cynkową, na któręy znaj-duie się wyryty następujący napis: *Za pano-wania Nayiasniejszego ALEXANDRA I., Ce-sarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego, Namie-stnik Królewski Józef Xiążę Zaiączek wobec Ministrów, Prezesa Dyrekcyi Teatrów i Człon-ków teyże Dyrekcyi, dnia 19. Listopada 1825. ro-ku założył kamień węgielny na budowę teatru na-rodowého w stolicy, kosztem teyże stawianego podług planu Antoniego Corazzi. Włożono oraz medale bite w mennicy Warsza. za pano-wania N. Pana, i terażniejsze monety pol-skie, miedziane, srebrne i złote, tamże umie-szczono po egzemplarzu w tym dniu wyszłych Monitora, Gazet i Kur. Warsz., iakoteż dru-kowany egzemplarz Historji Teatru Polskiego wyięty z dzieł Woyciecha Bogusławskiego. — JPan Koracy, budowniczy, podał JO. Xię-ciu Namiestnikowi kielnię srebrną i cegłę, Xiążę własnoręcznie nalawszy nieco wapna na cegłę, i trzykrotnie uderzywszy w nią mło-tkiem, oddał JO. Xciu Ministrowi Skarbu, który położył przy kamiennéy skrzyni pier-wszą cegłę, następnie wykonali takową pracę JJWW. Minister Sprawiedliwości, Radcy stanu, Prezes i Członkowie Dyrekcyi, a w imieniu wszystkich Artystów teatru narodow. położył cegłę L. A. Dmuszewski.*

Dziennik Petersburski donosi, że w Pro-wincyach leżących nad morzem Bałtyckiém, wywoz zboża zupełnie ustał, ale zato mie-szkańcy usilnie pracują nad uprawą lnu, który im przynosi znaczną korzyść przez odbyty do Anglii i Portugalii.

Przy nagłym wzroście przemysłu i sztuk pięknych w kraiu naszym, czego obiedwie te-goroczne wystawy płodów dowodzą, szerzy się także u nas i wzmaga uprawa ogrodów. Dotąd zwykłe Drezno i Berlin, rzadziéy Wie-deń i Paryż zasilaly nas krzewami i drzewka-mi owocowemi. Dziś iuż z odwiecznych las-ów Ameryki przesadzamy do naszych gaiów ogrodowych farbierskie dęby i olbrzymie so-sny, a pierwotna oyczyna owoców Azya, no-we nieznanne dotąd udziela nam gatunki drzew owocorodnych. Jeden z obywateli Króle-stwa, sprowadził niedawno dla siebie kilka-dziesiąt sztuk drzewek Azjatyckich przyswo-ionych iuż na Podolu w ogrodzie Makow-

skim. Między nimi celują szczególnie piękną postacią, wonią i smakiem gatunki jabłek, zwane: Raciborówki, Janówki, Szatówki i Adamówki.

Jedna z dam Polskich obecna teraz w Paryżu donosi, że tam zaczyna być naymodniejszym tańcem mazurek; w tymże liście donosi, że JPanna Antonina Palczewska już do 2ch znakomitych domów iest zamowioną do dawania lekcyi mazurka.

A u s t r r y a.

Z Wiednia dnia 17. Listopada.

NN. Cesarstwo powrócili tu wczoray z Preszburga w naypożądańszym stanie zdrowia.

W ł o c h y.

Dokończenie zdania sprawy Król. Sardyńskiéy Admiralicyi o wypadkach zasłych pod Tripolis, przerwaney w przeszłym Numerze Gazety naszey: „O godzinie iszéz z północy były już razem zebrane czołna i szalupy i iedynie pod zasłoną bryga Nereida posunęły się w naywiększý ciszy przeciwko portowi. Podzielone zaś były na trzy dywizye, każda złożona z trzech okrętów: pierwsza przeznaczona była uderzyć na bryg woienny Trypolitański, druga miała spalić obiedwie galioty, a trzecia otrzymała rozkaz obrócić się ku warsztatowi i bramie domu cłowego, z którejby woysko nieprzyjacielskie i okręty na pomoc swoim wyruszyć mogły. O godzinie wpół do trzeciéy przybyła wyprawa pod baterye w kończatości przy wniściu do portu, kiedy przy świetle księżycá spostrzegła straż i dała znak do broni, poczem rozpoczął się natychmiast powszechny ogień z bateriy i okrętów w porcie, iakoteż woyska i Beduinów wzdłuż brzegów aż do wałów rozłożonych; iednakże Kapitan Mameli tém nie ustraszyl się, lecz sterował ieszcze silniéy i pomimo gradu kartaczów wsparty obiema szalupami swojego oddziału, był w stanie, uderzyć z odwagą na bryg. Wystrzał z dział iego szalupy w odległości strzału pistoletowego, i atak z gwałtownością w iednéy chwili wykonany, oddał mu w moc bryg, którego Kapitan wraz z Oficerami i częścią osady poległ, reszta rzu-

ciła się w morze. Poczem za pomocą palnych materyalów bryg spalono. Okręty drugiéy dywizyi niemniey pospiesznie stanęły na miejscu przeznaczoném i były także szczególnie 4téy bryg i obiedwie galioty stały w płomieniach. Dywizya trzecia przeciwko warsztatowi i bramie domu cłowego wytrzymała mężnie ogień zamku i woyska w porcie, zabiła wielką liczbę ostatnich, resztę rozproszyła, i gdyby żołnierze morscy téy dywizyi, co naład wysiedli, nie wstrzymani byli nieprzewidzianemi miejscowemi przeszkodami, które warsztat od śmiałego przedsięwzięcia bronily, tedy Bey byłby ieszcze nierównie większą poniół stratę. Po wykonaniu tak zaszczytnie zlecenia Dowódczy, dał Kapitan Mameli według zlecenia znak do połączenia się i odwrotu. Obrót ten wykonany pośród ognia krzyżowego nieprzyjacielskiego, był ieden z nayniebezpieczniejszych, iednakże z zimną odwagą dokonany i szczęśliwym skutkiem uwieńczony został. Przy tak śmiałym przedsięwzięciu mieliśmy tylko kilku rannych a straciliśmy walecznego maytká Capurro, który będąc pierwszym przy zahaczeniu bryga, poległ od wystrzału. Jenó tyle miał czasu wyrzec: „Uczyniłem moją powinność, wy teraz czyńcie swoją!“ i skołał. Ponieważ niemożemy po imieniu przywieść każdego, który się w téy bitwie odznaczył, bowiem potrzeba by wszystkich osób imiona składających osadę wymieniać, zatem ograniczamy się na wspomnieniu Kaw. Mameli dowodzącego wyprawą; Oficerowie dowodzący różnemi oddziałami i osada szalup, nawet puszkarze, maytki, żołnierze, wszyscy ubiegali się w okazaniu mężstwa i waleczności, chcąc ieden drugiego przewyższyć. O wpół do 6téy rano wszyscy ludzie do wyprawy użyci byli już na okręcie a Kawaler Sivori czynił naydzielniésze przygotowanie do uderzenia na miasto; lecz gdy się tém trudnił, pokazał się Król. Niderlandzki bryg stojący w porcie i dał znak, że przybywa dla układów; pozdrowiwszy eskadrę 11 wystrzałami działowemi i nawzajem pozdrowiony, w istocie Kapitan tegoż ukazał się na okręcie i oświadczył, iż przybywa tak w imieniu swoim iak i Konsula Angielskiego powinnować wykonanego w nocy świe-

tnego przedsięwzięcia. Ponieważ Kawaler Sivori właściwego powodu odwiedzin bryga Niderlandzkiego domyślał się, przestał więc na podziękowaniu Kapitana za jego iak i Pana Warringtona grzeczność i prosił go, by im oświadczył, iż ponieważ ma zamiar dokonać stanowczego kroku przeciwko miastu, zatem spodziewa się z nim i niebawem widzieć, że niemyśli więcéy wchodzić w układy, a gdyby się zaś do tego skłonił, tedyby to tylko na jego okręcie zayść mogło. Bryg powrócił a eskadra Sardyńska sposobila się do gotowości dla zbliżenia się ku miastu. Dnia następującego ukazał się znowu bryg Niderlandzki i Kapitan onegoż w towarzystwie Pana Warringtona przybył na okręt Commercio, opatrzony pełnomocnictwem Baszy Beja w celu przyjacielskiego załatwienia rzeczy według życzeń Rządu Sardyńskiego. Co też i nastąpiło, atoli z warunkami ze strony Dowódcy Pana Sivori, iż, ieżli ugoda ta niezostanie przez Baszę do godziny 4tej z południa zatwierdzoną, będzie za żadną i nieważną uważana, i kroki nieprzyjacielskie znowu rozpocząć się mają; w którym to razie wzywa Konsula Angielskiego, wraz z innymi do opuszczenia miasta, aby podczas uderzenia, które Dowódca Sardyński wykonać zamierza, nie byli niebezpieczeństwem wystawieni. Po zatwierdzeniu przez Beja ieszcze przed upływem oznaczonego czasu zawarłéy konwencyi, usuwającéy wszystkie przez Regencyą Trypolitańską wnoszone, i na złey zasadzie oparte roszczenia, i utrzymaniu w zupełnéy całości traktatu przez Lorda Exmoutha z Sardynią zawartego, Król Sardyńska bandera została na gmachu Konsulatu Sardyńskiego znowu zatkniętą i przez baterye twierdzy 29 iakoteż eskadry 21 wystrzałami pozdrowioną. Poczém Kawaler Sivori wraz ze swym gónerałnym sztabem i Oficerami innych okrętów wojennych eskadry wezwany został odwiedzić Beja, co też dnia następującego z wielką uroczystością nastąpiło. Basza w nadmiar swéy radości kazał osadę szalup hoynie udarzyć; okoliczność dowodząca, iż tak iedna iak i druga strona zapomną co zaszło, tém bardziéy, że Kawaler Sivori wykonując nieprzyjacielskie działanie iako doświadczony wojownik i marynarz z zapalem, ié możliwości starał się nienaruszać względów

godności, należnych osobistym przymiotom Baszy Beja, równie iak tenże okazał poważanie naszego dostojnego Monarchy i życzenie utrzymania z nim pokoju. Kawaler Sivori chwali bardzo postępowanie K. Angielskiego Konsula Warringtona, który szczególniéy po wyprawie miał naywiększy udział w ułatwieniu sporów, iakoteż pierwéy przyczynił się wiele do pomyślnego skutku uderzenia od morza i lądu. Na tém (tówi gazeta Genueńska) kończy się zdanie sprawy; lecz by czytelników naszych zupełniéy zaspokoić, postaraliśmy się o wykaz Oficerów i Kadetów morskich, którzy dowodzili szalupami na wyprawie lub do tychże osady należeli. Tymi są: PP. Mameli, Porucznik okrétu liniowego, Millelire, Pelleta, Chiggi, Borgagli, Podporucznik okrétu liniowego; Tanca artylleryi marynarki; Podporucznik, Todon, Podporucznik z K. batalionu Nawi, Persano, Malhausena, Dodero, Kadeci morscy pierwszéy i Tolosano, di Negro, Roberti, Montegrandi i Villafalette, Kadeci morscy drugiéy klasy. Daléy sádzimy czytelnikom naszym uczynić przysługę, przywołując rys, okazujący głębokie wrażenie, iakie sprawiła odwaga naszych maryharzy na obecnych. Gdy zwłoki poległego maytka Capurro na ląd wyniesiono dla pochowania ich, Konsul Angielski Warrington wliáwszy onegoż za rękę, rzekł: „Walczyłeś męźnie, i ieżli Monarcha twój nie może cię iuż wynagrodzić, tedy pewnie o twoiéy rodzinie nie zapomni.“ Basza Bey, dla którego wspaniałe uczucia nie są obcemi, żądał, aby pogrzeb tego walecznego świetnie i kosztem jego był sprawiony. Wszyscy zagranicznici Konsulowie na tymże znajdowali się.“

Francya.

Z Paryża dnia 19. Listopada.

Król pracował wczoray z Panem Villele, a potem dał posłuchanie Generałowi Porucznikowi Hrabiemu O'Connell.

Lekarz przyboczny Napoleona na wyspie St. Heleny, Doktor Antomarchi, donosi w *Konstytucyoniscie*: iż wydane przez Pana Stapleán dzieło pod tytułem: „Ostatnie chwile Napoleona“ ani iednego słowa prawdy w sobie niezawiera.

General Sir Hudson Lowe, nie powrócił, iak dzienniki Londyńskie donoszą, do Londynu, lecz wyjechał dnia 15. z Paryża, udając się przez Wiedeń i Stambuł do Ceylon.

Echo du Midi zapewnia, iż Pan Zea nie z innej przyczyny został oddalonym z Ministerjum, iak tylko, iż nalegał o uznanie niepodległości państw południowo-amerykańskich.

Podług dziennika *Echo du Midi*, wytoczony być ma proces przeciw kilku znakomitym osobom w Madrycie, które były powodem do ostrych środków przeciw Bessierowi i jego stronnikom.

Gwiazda umieściła, iak wiadomo, artykuł, tyczący się zaprowadzonego w Loewen Kollegium filozoficznego. Artykuł ten zawiera w treści, co następuje: „Obraz następujący wystawia, w iakim sposobie wykonywaną jest tolerancya w kraju, któremu Liberaliści nasi radziby zjednać sławę siedliska prawdziwej wolności. Postanowione pod dniem 14. Czerwca przez Rząd hollenderski uchwały, tyczące się zniesienia małych biskupich Seminarjów i utworzenia Kollegium filozoficznego, są iedynie skutkiem przyjętego już od lat kilku systematu, przypisywanego powszechnie wpływowi stronnictwa, które potrafiło zająć wszystkie przystępy do tronu. Sądziłoby przynajmniej należało, iżby ustanowioną być powinna Generalna Dyrekcyja wyznania katolickiego, celem bronięcia interesu duchowieństwa i opiekowania się instytucjami kościelnymi, i że takowa Dyrekcyja uważałaby być powinna za instancyją rekursową i za podporę przeciw roszczeniom i uciemnieniom ze strony ludzi obcych i nieprzyjaciół tchnących. Lecz przeciwnie. P. H. zdaie się nad tem tylko pracować gorliwie, aby księży i wiernych nabawić niespokojności, ścięsniać wpływ religii katol., a rozkrzewiać wpływ religii protestanckiej. Ileżto okoliczności już od lat 10 niekażą wcale powątpiewać o trafności wyobrażenia, które o Generalnym Dyrektorze powzięto! Odstrychnienie Pana Chamberlani, ustawa z dn. 10. Maja 1816 względem artykułów organicznych, historia P. Cramer w Amsterdamie, sprawa Pana Foere, wygnanie księdza Broglio, sprawa obu W. Wikaryuszów, sprawa PP. Cousin i Moerens, wydane rozporządzenia przeciw

klasztorom panieńskim, nakoniec mnóstwo wyroków i okólników, których dążność nie jest bynajmniej dwuznaczną, słuszną we wszystkich katolikach wzniecają obawy. Uważają oni bardzo dobrze, iż jest w kuźni plan, mający na celu poniżenie ich, a wyniesienie protestantyzmu w kraiu, gdzie dawniej nie był znany. Widzą oni, iak wszyscy źli księża doznają opieki; iak księża, od swych zwierzchników w urzędowaniu suspendowani, zostają przyjmowani i umieszczani; księża, co stan swój porzucią, lub z śmiałości zdaniami występują. I tak przed kilku laty został wyniesiony na Professora w Gandawie ów Munchen (Professor w Luxemburgu), którego zdania (theses) za wyrokiem Biskupa dycezyi Mec cenzurze uległy. I tak Pan Ryoust, książdz, który przeniewierzywszy się powołaniu swojemu, pojął żonę, znalazł przyjęcie w Hollandyi, i otrzymał redakcyą dziennika, w którym postanowienia Rządu są wychwalane i uwielbiane. I tak wydaney przez księdza Smet historyi Belgium, dają pierwszeństwo przed historyą księdza Dewez, niepomnąc, że, chociaż książdz Smet pobożnym i gorliwym jest kapłanem, wszelakoż dzieło księdza Dewez, iako dozórce studiów, zasługiwać musiało na pierwszeństwo przed wszystkimi innemi. W szkołach przyjmują cudzoziemców, którzy zaszczepiają obojętność i nawet przeciw religii; którzy obławiają zachwałę i niedorzeczne systemata, i wpaiają w młódzież swoje własne niechęci i namiętności;—i to nazywają postępem w oświeceniu, i trzymaniem kroku z wiekiem, w którym żyjemy. Wypędzają bractwo szkół moralnych, iak się to stało mianowicie w Mons, w Namur i w Dinant; wypędzają ich za pomocą żandar mów, którym nawet każą mieć pilne oko na podróżujących księży. Pisarzom gazet każą powstawać przeciw duchowieństwu, a na żalenia tego odpowiadają, iż to jest skutek wolności druku. Lecz kiedy kto podniesie głos przeciw Panu H, albo przeciw protestantom, lub przeciw liberalistom, wtenczas nieznają wolności druku. Wydawca gazety (Gońca Flandryi) poszedł do więzienia za to, że śmiał pisać o prześladowaniach, których się protestanci dopuszczają. Ten sam los

spotkał X. Zinserling za umieszczenie krotki w tym samym dzienniku. — Cóż dopiero powiedzieć o wzbranianiu się zawarcia konkordatu, o upartości w zostawianiu stolic biskupich bez Biskupów, o przeszkodach w układaniu się z Rzymem? Czynności te, po tylu nadaremnych usiłowaniach, ażeby skoiarzyć pojednanie, zostały przerwane, a Katołicy nie mają żadnego widoku, nastania zmiany w owdowiałym stanie ich kościoła. To, co doszło wiadomości z nawiązanych dawniej układów z Rzymem; wyrzeczony projekt względem uległości kościoła, zamiar ogarnienia edukacji duchownej; — wszystko to wzniewa obawy.

Prezydent Boyer zamówił kilka batów pa-
rowych w Anglii i we Francji.

Wielkie robi wrażenie umieszczony w *Dzienniku Rozpraw* artykuł sławnego Chateaubriand o Rzeczypospolitej i dążności Europy. Naywięcej zaś zadziwia ton, w którym ten przywiązany do Monarchii pisarz, oświadcza Bourbonom, iż się przemieni w Republikanina, i tyle na tém skorzysta co i na rojalizmie; że czas niewdzięczności republikanckiej minął, i że jego talenta wszędzie mu wielką zapewniły rolę. — Niestety czyni sławny autor, iż się wydaie z swoim złym humorem, i że przepowiadać chce zdarzenia, których może czas nigdy niesprowadzi. Dzienniki wszech stronnicw niemłosiernie go za to wysiękły. Rojaliści powiedzieli, iż złożył maskę, liberaliści szydzili z jego liberalnych wynurzeń. Cały dwór, iak naturalnie, oburzony jest przeciw niemu, i Pan Chateaubriand zginął na zawsze dla życia politycznego. Jest on jednak naywymowniejszym z naszych żyjących pisarzy, i przysposabia już nowe wydanie wszystkich dzieł swoich, za które mu 300,000 Franków ofiarowano.

Wkrótce po wyjeździe Sidy - Mahmuda, Posła Beja Tunetańskiego, z Paryża, wysły listy opisujące pobyt jego we Francji. Wiednym z tych listów do przyjaciela swojego Hassan, w którym pisząc o obrzędku koronacji w Remach, któremu był przytomnym, i dowodząc, iż naród francuzki niema trwającej 24 godzin stałej woli, prócz próżności, w której jest niezmiennym, tak się, między innymi, wyraża: „Grałem przy téj uroczy-

stości wielką rolę; zajmowałem znakomity stopień w świetnym mieyscu, które było dla Posłów przeznaczone. Uważałem nieiaki czas obok mnie osobę, w czerwonym uniformie z epuletami. Człowiek ten, lubo zajmując mieysce między Posłami, nie miał jednak miany dyplomatycznej, a chociaż przybrany w mundur, niepokazywał wcale postawy wojskowej. Rozkazałem mojemu łomaczowi, aby się wywiedział, kto on iest; lecz Abdul tyle zaspokoił moją ciekawość, że był tak mądry iak dawniej. Jedni powiadali, że to Żyd (Rotszyld); inni, że Arab; ale wkrótce zostałem wyprowadzony z téj niewiadomości, i dowiedziałem się, że to iest przyjaciel naszego potężnego przyjaciela O...; że go niebo obsypało wielkimi skarby; iż pożyczka pieniędzy wszystkim Xiążętom chrześciańskim, a w potrzebie wygodziłyby niemi i Jaśnie Oświeconemu Bejowi, naszemu miłościwemu panu. Od téj chwili, powiadam ci miły Hassanie! osoba ta zaćmiła w oczach moich wszystkie dostoyne i znakomite osoby przy tym obrzędzie, a mnie większą sprawiło roskosz szczęście stania na moment przy niéj, aniżeli wszystkie zaszczyty, któremi mnie Ministrowie i Magnaci tego kraiu rozrzutnie obdarzali.“ — Wiadomo, iż Sidy-Mahmud, przed wyjazdem z Paryża, zwiedził drukarnią i mennicę. „Ci chrześciance“ — powiedział on — „takie mają upodobanie w sobie, i we wszystkiém, co czynią, iż pokazując mi iakąkolwiek bądź rzecz, sądzą, że zaniemówię z zadziwienia, lub że zadumienie przytomność mi powinno odiać; lecz ia im téj przyjemności nie zrobię; na wszystko ia obojętném spoglądam okiem. Nieuwierzysz, iak ich ta moja oziębłość korczy.“

A n g l i a.

Z Londynu dnia 14. Listopada.

Król przepędzi święta Bożego - Narodzenia w stolicy. — Lord Clancarty, były Poseł przy dworze Niderlandzkim, umarł w Dublinie. — Smutna doszła wiadomość, iż powracający do domu grecki brig woienny Kimon, pod Kapi-
tanem Miaulis, mający 11 dział i 55 ludzi osadę, rozbił się na wyspie Alderney (Auvigny). Wszyscy ludzie ocaleli i znaczna część ładunku, została uratowaną. — Prezydent

Rzepltęy Haytyckiey podobno raz ieszcze odezwał się do rządu naszego o uznanie niepodległości tego kraju, ofiarując mu te same korzyści handlowe, które Francya pozyskała. — Zdaie się, iż rząd nasz zazdrosném spogląda okiem na związki Wice-Króla Egipskiego z niektórymi mocarstwami stałego ładu. Wydany zakaz względem wspierania Greków, niemiał innego celu, iak tylko, ażeby tuteyszi przyjaciele Greków cokolwiek ostrożniejszymi w swoich przedsięwzięciach byli. Zdaie się pewną być rzeczą, iż Lord Cochrane popłynie z Calais na śródziemne morze, dokąd iuż go kilku znamienitych Oficerów poprzędziło.

Pod napisem: *O zakazie wprowadzania zboża do Anglii*, czytamy w iednym z pism niemieckich następujący artykuł iakiegoś Pana S.:

„Projektowane na ostatnich posiedzeniach parlamentowych odmiany ustaw, tyczących się handlu, wzbudziły, iak się zdaie, na stałym ładzie nadzieię, że i ustawa tamująca wprowadzanie zboża do Anglii odmiany dozna, a nawet może i całkiem zniesioną zostanie, otwierając wolny wwoz zagranicznym płodom tego rodzaju. Gdy jednakże za nadto często w oczekiwaniach naszych oszukani bywamy, ośmielam się przeto obwieścić przyzwoy, dla których mniemam, że Anglia na to zezwolić nie może; gdyby rzecz inaczej wypadła, mocno mnie z powodu Niemiec cieszyć będzie. A nayprzód, iest to naywiękzym nierozsądkiem, kiedy naród iaki tak ważny i potrzebny artykuł, iak zboże, z innych sprowadza krajów, zwłaszcza, gdy mu ani na roli, ani na ludziach nie zbywa, mogących iego potrzeby domowemi zaopatrywać zbiory. W czasie wojny lub nieurodzaiów, kray tak zależny od drugich, wystawiony iest na wszelkiego rodzaju niebezpieczeństwa; i wydarzyćby się mogło, iżby zmuszonym był wszelkie odniesione korzyści za chleb oddać. Dlatego więc i Anglii na tém zależeć musi, ażeby zaspokojenie téy potrzeby w własney znajdowała ziemi, i przedsięwzięte do polepszenia uprawy roli środki coraz bardziej doskonaliła. Od 1794 r. 4,266,000 morgów nieużyteczny dawniey ziemi upłodnione zostały; co i nadal czynić może Anglia, iezeli własną korzyść mieć bę-

dzie na oku, pomnając, do iakiego żyzności stanu usiłowania Pana Coke iałowy grunt w Norfolk, a mianowicie około Holkyam, przywiodły. W ogólności powiedzieć można, że w ostatnich 20stu latach rolnictwo w Anglii i Szkocyi do tego stopnia doszło, iż Wielka Brytania w latach urodzaynych zupełnie bez zagranicznego zboża obeysć się może; iak tego w ostatnich czasach mieliśmy dowód. Po drugie: Podług doniesień publicznych z roku 1814, liczba dzierzawców znajdujących się w W. Brytanii wynosiła 474,596 takich, którzy więcéy, a 114,778 takich, którzy mniej niż 50 funtów Szterl. (300 Talarów) dochodu mieli; w summie więc 589,374 osób, których i własne i familii utrzymanie od rolnictwa zawisło. Ludzie ci są filarami narodu angielskiego; powkładali oni w rolę wielkie kapitały, puszczają w obieg znaczne summy i wielce się przykładają do podniesienia potrzeb rękodzielni wszelkiego rodzaju. Opłacają niemałe podatki do skarbu, przymuszeni są utrzymywać ubogich i zgola znaczne ponoszą nakłady, o których w tak nazwanych śpichlerzach Europ., będących właśnie siedliskiem ubóstwa, żadnego niemaią wyobrażenia. Jest to więc rzeczą naturalną, że rolnik angielski, dopóki obecne trwać będą stosunki, z żadnym cudzoziemcem nie może się ubiegać w sprzedaży swoich płodów; gdy iego roczne nakłady niezawodnie trzy razy więcéy wynoszą, iak któregokolwiek na stałym ładzie gospodarza. W Odesie, Sycylii i t. d. kupują teraz angielską miarę (quarter) pszenicy za 15 do 20 Szyling-Szterlingów, za którą w Anglii 60 do 70 się płaci; iest więc rzecz iasna, że, iezeli parlament angielski chce wspierać własny naród, nie można ani myśleć o zmianie obecnych ustaw zbożowych; albowiem rolnik musi być za swoią pracę wynagrodzonym, aby mu po odtrąceniu iego nakładów, pozostało ieszcze cokolwiek na polepszenie iego zamożności. Potrzebie. Z uwag moich powyższych wypada, że Anglia w dobrych i miernych latach mało pewnie obcych zaszków w zbożu potrzebować będzie, i że ię brać tylko zechce w latach nieurodzaynych, właśnie kiedy nam się to naymniey przydać będzie mogło. Smutny to iest widok dla naszego handlu zbo-

zowego; ale go odmienić niepodobna. Anglia bowiem, iak się powiedziało, wszelkich obcych dowozów strzedz się musi, wyjąwszy wrzecie głodu, gdzie nikt niezważa nato, co żywność kosztuje, byle iéy tylko nabyć można. Trudno bowiem wierzyć, iak mało zaspokoić można potrzeby ludnego kraiu zbożem wprowadzanem, i iak mało spuścić się na to można, że się znajdzie dosyć okrętów, ludzi i pieniędzy, potrzebnych do uskutecznienia znacznych dowozów. Największy dowóz zboża do Anglii był w roku 1801 — 2. Wynosił 2,087,641 małdrów i potrzebował 1957 okrętów, kosztował 10,149,098 Funt. Szt. (20,298,196 dukatów), a wystarczył dla całego królestwa tylko na 33½ dni. Od roku 1798 do 1812 wprowadzanie zboża po odciążeniu kosztów wyprawiania, doszło rocznie do 2,589,921 Funt. Szt. (3,179,842 dukat.); a żywność ta prawie tylko na półosma dnia wystarczyła. Czwarte. Oprócz tych ważnych powodów są ieszcze inne, a mianowicie polityczne przyczyny niedozwolenia wwozu obcego zboża, oprócz w niezbędnéy potrzebie. Jest wszakże dla Anglii lepiéy do szylingów płacić za miarę (malter) zboża krajowego, iak obcym chociaż tylko trzydzieści. Kiedy zboże z zagranicy się sprowadza, nikt na tém nie zyskuje, iak kupiec, który się tém trudni, a pieniądze z kraiu wychodzą, gdy tymczasem płody krajowe mnóstwo ludzi zatrudniają, a gospodarz zyskiem swoim innym zarabiać daie. Jest to rzecz bardzo ważna; któręy z oka spuszczać nie powinien żaden statysta, którego dobro kraiu obchodzi; naymniéy więc można przypuścić, aby na to niezważali Angielscy Ministrowie, którzy dotąd tak bacznymi byli na powszechne dobro narodu i tak dobrze gospodarowali. Popiąte. Anglićy rachują, że cały zagraniczny handel zbożowy wymaga kapitału 1,000,000 Funtów Szt., z którego może ieszcze część iest zagranicznych kupców własnością. Przypuściwszy, że ta summa 10 od sta przynosi, a zatém całkowitego zysku 100,000 F. Szt.; nie byłoby to, pytam się, nierozsądkiem w polityce, dla tak nędznej

summy krzywdę czynić w zarobku klasie rolniczy, będącéy podporą narodu, aby dogodzić łakomstwu kilku spekulantów? Klasa zaś rolnicza płaci rocznie 6,433,475 Funtów Szt. podatku rządowi; a tak dobro kraiu więcéy od niéy zależy, iak od kilku zbożowych spekulantów. Poszoste: W ogólności zaś dowiodła dostatecznie historia rolnictwa angielskiego, że to szanowne rzemiosło zawsze się pomyślnie udawało przy zakazie obcych dowozów, a zawsze upadało, kiedy dozwolono dowozić obce zboże. Rozumiem więc, że Rząd Angielski, zamiast dozwoleń wprowadzania z zagranicy zboża, następujące wyda urządzenia: a) Zsypywanie obcego zboża w śpichlerzach Królew, będzie zakazane, ponieważ powodem iest dla kupców zatrudniania przemysłu swego obcemi płodami z największą szkodą włościan angielskich. Nadto znęca do przemycania, hudzi niechęć między fabrykantami i t. p., gdy mają pod okiem tańsze zboże od krajowego; i częstokroć zboże to pod kluczem rządowym z obawy, aby go wołki niezjadły, puszczone bywa za ładaiaką cenę, ze szkodą dla dzierżawców Angielskich. b) Istniejące dotąd ustawy zbożowe utrzymane zostaną i nadal; wyjąwszy owieś zagraniczny, który zapewne wtenczas dopiero wpuszczany będzie, gdy w Anglii do 30 szylingów średniéy ceny dojdzie. Takie iest moje zdanie o handlu zbożowym z Anglią i o wolności wprowadzania go tamże, którą nam niektórzy pisarze niedawno obiecywali.“

N i e m c y .

Z nad Menu dnia 21. Listopada.

Król. Angielski Generał-Porucznik, Sir Hudson Lowe, znany iako Gubernator wyspy St. Heleny w czasie wygnania Napoleona na téy wyspie, przybył dnia 19. m. b. do Frankfortu.

(Dodatek.)

D O D A T E K

do

Nru 96.

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

(Z dnia 30. Listopada 1825.)

H i s z p a n i a.

Z Madrytu dnia 12. Listopada.

Margrabia de Moustier podał Królowi katolickiemu listy wierzytelne jako Poseł Króla Chrześcijańskiego, z stosowną przemową. Król przyjął go z zwykłą dobrocią i przedstawił go potem Królowej i rodzinie Królewskiej.

Junta doradcza, która nieodbywała posiedzeń od czasu obięcia styru spraw państwa przez Xiążęcia Infantado, zgromadza się znowu i zatrudnia się czynnościami, które iey ieszcze Pan Zea był polecił. Mniemają iednak, iż ią Xiążę znieśie, a na to miejsce ustanowi radę nadworną, przez którą spodziewa się szczególniey ograniczyć samowolność ministeryalną.

Mówią bardzo wiele o nocie podanéj przez Nuncyusza Papieskiego gabinetowi naszemu, wktórej Oyciec S. oświadcza: iż widzi się zniewolonym, potwierdzić obranych przez rządy południowo - amerykańskie Biskupów. Inna równie ważna nota Nuncyusza Papieskiego odradza zaprowadzenie na nowo inkwizycyi w Hiszpanii. „Ponieważ ustały iuż powody, (wyrażono w niéy) które niegdyś skłoniły stolicę ś. do zezwolenia na przywrócenie Inkwizycyi, wskrzeszenie iéy w obecném rzeczy położeniu na niczy się nieprzydało. Nadto uważa ią Oyciec S. teraz za niepolityczną, albowiem rozognione namiętności w sprzymierzu z ludzką słabością, oddalając trybunał inkwizycyi od pierwiastkowych iego świętych celów, uczynić go mogą niebezpiecznym, przeczco stałby się bardziej nieławistnym aniżeli pożytecznym.“

Odrzewiają znowu pogłoskę o amnestyi. — Stan finansów naszych coraz bardziej się pogarsza. — Xiążę Infantado ieszcze gorliwiey zajmuie się processem przeciw spółpiskowym Bessiera, niż Pan Zea.

Margrabia de Cardeney, który za ministrowstwa Pana Zea do St. Sebastian został wygnanym, wyprawił tam świetny festyn z okoliczności wyniesienia Xiążęcia Infantado na pierwszego Ministra.

Nauczycielom ięzyka francuskiego i angielskiego, to samo nauczycielom tańca, zakazano nadal dawać lekcy. Języków uczyć będą Jezuici; a tańca?

Państwo Ottomańskie.

Z nad granicy Tureckiej dnia 14.

Listopada.

List z Tryestu pod dniem 11. b. m. donosi, iż flotta turecko-egipska wylądowała w Nawarino. — Flotta grecka, z 40 żagli złożona, krąży między Cerigo i Cap - Malia, dybiąc na flotę egipską, która z Alexandryi na morze wybiła. Admirał Miauli zostawił 8 okrętów pod Messolongą, dla zabezpieczenia związków téy twierdzy z morzem. — W Smyrnie znowu ogień dnia 21, Października 1500 domów pochłonął.

Rozmaite Wiadomości.

Stany Prowincyalne Pruskie na odbyłym pierwszym Seymie, uchwałyły między innemi, zanieść prośbę do tronu o wstawienie się do rządu Angielskiego względem zniesienia bilu zbożowego; na co w nastąpionéy odpowiedzi Król Jmé wyraził nadzieję, iż angielskie ustawy zbożowe na korzyść handlu między obu państwami zmienione zostaną.

Król Bawarski zniósł dotychczasową Komisją prawodawczą, a nową na to miejsce ustanowił.

Pierwsza małżonka Jego Królewiczoskiej Mci Xiążęcia Maxymiliana Saskiego, była siostrą oycą terażniejszyéy jego małżonki, której matka była siostrą Króla Hiszpańskiego.

Oświata idzie naprzód! Udepienie w nogę na bału w Wiesbaden sprawiło między Nassauskim Porucznikiem G. a praktykantem prawa M. z W.X. Heskiego, pojedynék na pistolety, skutkiem którego pierwszy ugodzony w głowę, na miejscu skonął.

Monitor Paryski ma teraz 1800 abonentów, Dziennik Rozpraw 12,000, Gazeta codzienna 6000, Konstytucjonista 17,000, Goniec Francuzki 3000, Dziennik handlowy 1900, Biała Chorągiew 1100, Dziennik Paryski 2500, Gazeta Francyi 2000, Arystarch 900, Gwiazda 3000, Sternik 800. Konstytucjonista i Goniec piszą w duchu liberalnym.

Najlepsze dyamenty wydaie Arabia, najlepsze ametysty Indye, najlepsze szmaragdy Scytya, najlepsze szafiry Garamancya, najlepsze chryzolyty Egipt. Któryż kraj wydaie najlepszych ludzi?

Nr. IX. i X. Weter. Poz. już wydrukowany; XI. i XII. wydzie z ostatnim d. p. m.; do tegoż dnia można tylko prenumerować na pismo W. P. na r. 1826.

OBWIESZCZENIE.

Zaszyły zażalenia, że rzeźnicy nietylko tu teysi ale też i obcy tak nazwaną wolnicą przybývajúci, na żądanie publiczności wzbraniają się sprzedawać mięso podług wagi, i raczy na oko tylko czyli na ręce takowe odprzedać starają się.

Każdy rzeźnik wystawiający mięso na sprzedaż powinien mieć stósownie do przepisów ustanowienia o miarach i wagach (w Dzienniku Urzędowym z roku 1819. kart 545.) przyzwoite i stępem opatrzone gwichty. W przypadku przeto gdyby wzbraniać się mieli rzeźnicy podług takowych mięso sprzedawać, karze 5 Talarów, a za powtórniéy wykroczeniem, 10 Talarów podpadają i t. d.

Publiczność zatem zawiadomia się o takowém rozporządzeniu, a to w celu, by zaszyły w tey mierze zażalenia Küster lub naybliższemu z urzędników policyjnych przekładały.

Poznań dnia 8. Listopada 1825.
Królewskie Dyrektorium Policyi i miasta.

OBWIESZCZENIE.

Na wniosek Ur. Katarzyny z Drzewieckich wdowy Zawadzkiej dziedziczki z Bednar czyni się niniejszem wiadomo, iż zaintabulowane za zezwoleniem dawniejszego dziedzica wspomnianych w Powiecie Średzkim położonych dóbr Bednary niegdy Jozefa Drzewieckiego pod Rubr. III. Summy mianowicie

- a) pod liczbą 1. dla Barbary zamężnéy Drzewieckiej z Przybyszewskich podług instrukcyi Grodu Gnieznskigo z dnia 8. Lipca 1782. i rekognicy z dnia 20. Lutego 1796. mocą dekretu z dnia 5. Maia 1798. Talarów 1076 dgr. 8 summy posagowéy,
- b) pod liczbą 4 dla Justyny Raszewskiej z Gutowskich podług przyznania z dnia 20. Lutego 1796. roku mocą dekretu z dnia 5. Maia 1798. Tal. 155 dgr. 17 fen. 4 iako dług realny,
- e) pod liczbą 7 dla Joanny Izbinskiej z Gutowskich równym prawem iak pod liczbą 4 75 Tal. 1 dgr. 4 fen. również iako dług realny

iuz dawno zaspokoione zostały, na które kwity w trakcie zeszyły woyny zaginęły.

Wzywamy przeto wszystkich tych, którzyby do wspomnianych wzywz kapitalów bądź iako właściciele, bądź iako cessayonaryusze, iako zastawnicy, lub pod innym nazwiskiem pretensye mieć inniemaia niniejszem, aby się na terminie tym końcem na

dzień 18. Marca r. p.
zrana o godzinie 9. przed Konsyliarzem Sądu

Ziemiańskiego Brükner w izbie instrukcyjnej Sądu naszego wyznaczonym osobiście lub przez prawnie dozwolonych pełnomocników stawił, dokumenta te z sobą na miejsce znieśli i pretensye swe do protokołu podali, inaczey bowiem z niemi uchyleni i na wieczne milczenie wskazani będą, oraz amortyzacya onychże ogłoszona bydź ma.

Poznań dnia 19. Września 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Marcin Wotschke szewc z Skwierzyny i oblubięca jego Zofia Dorota z domu Keilig, wylaczyli wedle interczyzy przed nami zawartej, wspólność majątku. Co się ninieyszem, stósownie do przepisów prawnych, do publiczney podaie wiadomości.

Międzyrzecz dnia 17. Października 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Dobra Słupia pod jurysdykcyą naszą w Powiecie Ostrzeszowskim położone, do W. Wojciecha Psarskiego należące, wraz z przyległościami, które podług taxy sądownie sporządzonej na Tal. 132,863, śgr. 3, szel. 6, są ocenione, na żądanie Wierzycieli z powodu długów publicznie naywięcý dającemu sprzedane bydź mają, którym końcem terminu licytacyjne na

dzień 6. Sierpnia,

— 7. Listopada r. b.,

termin zaś peremtoryczny na

dzień 8. Lutego 1826,

zrana o godzinie gréy przed W. Assessorem v. d. Goltz w miejscu, wyznaczone zostały.

Zdolność kupienia mających uwiadomiamy o terminach tych, z nadmienieniem, iż w terminie ostatnim nieruchomości naywięcý dającemu przybitą zostanie, jeżeli prawne zachodzić niebędą powody.

W przeciagu 4ch tygodni zostawia się zresztą każdemu wolność doniesienia nam o niedokładnościach, iakieby przy sporządzeniu taxy zayść były mogły.

Taxa każdego czasu w Registraturze naszey przeyrzaną bydź może.

Krotoszyn dnia 3. Lutego 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Domostwa, jednę pod Nro. 36., a drugie pod Nrem 106. w mieście Borku położone, wraz z zabudowaniami gospodarczemi, tudzież gorzalnią, rolami i łąką, co wszystko sądownie na 3188. Tal. oszacowane zostało, mają na wniosek jednego wierzyciela więcý dającemu bydź sprzedane. Do sprzedaży téy wyznaczylimy następujące terminy, iako to pier-

wszy na

dzień 9. Listopada r. b. drugi na

dzień 11. Stycznia 1826. trzeci na

dzień 15. Marca 1826.,

z których ostatni jest peremtoryczny, zawsze rano o godzinie 9. przed deputowanym Referendaryuszem Ur. Krzywdzińskim, w tutejszym lokalu sądowym, na które ochotę nabyć i zdolność płacenia i posiadania mogących ninieyszem zapozywamy.

Zaś taxa sporządzona, w naszey registraturze może bydź przeyrzana.

Krotoszyn dnia 1. Sierpnia 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Dobra Stebrnagora, Wapno, Podolin, Rusiec i Stołęzyn pod jurysdykcyą naszą w Powiecie Wągrowieckim leżące, do pozostałości Michaliny Radziminskiej, a teraz sukcesorom tey należące z których

Stebrnagora na . . . 33000 Tal. 1 śgr. 1 $\frac{3}{4}$ fen.

Wapno 22294 — 14 — 5 $\frac{2}{3}$ —

Podolin na . . . 20981 — 21 — 2 —

Rusiec na 18537 — 24 — 4 —

Stołęzyn na . . . 35048 — 11 — 4 —

sądownie oszacowane zostały, mają bydź na domaganie się hypotecznych wierzycieli drogą publiczney licytacji naywyżey podaiącemu sprzedane.

Tym końcem wyznaczone są trzy terminy licytacyjne to jest

na dzień 1. Marca,

na dzień 2. Czerwca,

na dzień 2. Września 1826.

z których ostatni jest peremtoryczny przed Deputowanym W. Sędzią Ziemiańskim Jekel zrana o godzinie 9. w sali sądu tuteyszego. Powyższe terminy podaić się do wiadomości nabywcom posiadać ie mogącym, z tem zawiadomieniem, że w ostatnim terminie pluslicytan-

towi dobra te przysądzonemi zostaną, jeżeliby temu prawne nieprzeszkadzały powody.

Instrumenta detaxacyjne w Registraturze naszej przejrzone być mogą, gdzie się każdemu interessentowi pozwala podania przeciw tej taxie swych zarzutów przed pierwszym terminem.

Gniezno dnia 1. Września 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

AUKCYA.

Z strony podpisanego zakładu artylleryi przedawać się będą przez aukcyę w poniedziałek dnia 12. przyszl. m. stare sprzęty i porządki końskie, kilka cetnarów starego żelaza, niemnięzy stare narzędzia artylleryjne, w tuteyszey zbrojowni artylleryi na ulicy Wronieckey, na co się chęć kupna mających zaprasza.

Poznań dnia 28. Listopada 1825.

Królewski Zakład Artylleryi.

Voitus,
Major.

Krause,
Porucznik.

AUKCYA.

Ponieważ w terminie dnia 8. Listopada r. b. i w następnych dniach, do sprzedaży pozostałości kupca Thie Szmul Abrahama, odbytym, najznaczniejsze obiekta, to iest: klenoty, srebra, towary sukienne, bielizna i pościel, z przyczyny braku kupujących, sprzedanemi być niemogły, przeto na wniosek Kuratorów, wyznaczony został nowy termin na dzień 14. Grudnia r. b.

i następane dnię w mieście Korniku, na który niżej podpisany Delegowany ochotę kupna mających niniejszym zaprasza.

Szrem dnia 16. Listopada 1825.

Aktuariusz Król. Prus. Sądu Pokoju,
Meinike.

Świeże Włoskie marony funt po 7 śgr. są do nabycia w rynku Nr. 72.

Józef Verderber.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 25. Listopada 1825.	Papierami	Gotowizną
Oblięi dęgu państwa . . .	89 $\frac{1}{2}$ p Ct.	89 $\frac{1}{2}$ p Ct.
Premie oblięów dęgu państwa	202 =	—
Oblięi bankowe aż do włączenie lit. H.	—	93 =
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	91 =	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne niegdyś polskiego udziału	89 $\frac{1}{4}$ =	89
Listy zastawne W. Xięstwa Pozańskiego	—	97 $\frac{1}{4}$ =
Wschodnio-Pruskie	93 =	—
Szląskie	105	104 $\frac{1}{2}$ =

Poznań dnia 29. Listopada 1825.

Papierami. Gotowizną. Od stz.
Kurs oblięów m. Poznania, . . . 92 $\frac{1}{2}$ — 92 $\frac{1}{2}$ — 4

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 28. Listopada.

	Tal.	ęgr.	fen.	do	Tal.	ęgr.	fen.
Pszenica	1	5	—	—	1	10	—
Żyto	—	22	—	—	—	23	—
Jęczmień	—	16	4	—	—	17	6
Ówies	—	10	—	—	—	11	—
Taterka	—	17	6	—	—	20	—
Groch	—	27	6	—	1	—	—
Ziemiaki	—	6	—	—	—	9	—
Siana cetnar à 110 ff.	—	17	6	—	—	20	—
Słomy kopa à 1200 ff.	2	20	—	—	2	25	—
Masła garniec	1	10	—	—	1	12	6